

Łona, Matylda Damińska, Sylwia Chutnik, Małgorzata Lebda i inni opowiedzą kultowe polskie filmy. 20 listopada rusza Festiwal Korelacje

W dniach 20-23 listopada we wrocławskim kinie DCF odbędzie się jedyny w Polsce festiwal filmów z autorskimi narracjami mistrzyń i mistrzów słowa. Przed nami 11 seansów, w tym 6 premierowych wersji polskich klasyków (m.in. „Kłątwa Doliny Węży”, „Rejs” i „Seksmisja”) z literackimi komentarzami Adama „Łona” Zielińskiego, Matyldy Damińskiej, Macieja Kurowickiego, Sylwii Chutnik, Małgorzaty Lebdy i Bartka Kędzierskiego. W programie Festiwalu Korelacje znalazły się także wcześniejsze produkcje z narracjami Doroty Masłowskiej, Artura Andrusa i Michała Witkowskiego. Nie zabraknie festiwalowej dyskoteki w Concordia Design, na której zagra tandem Chutnik & Kurowicki oraz dyskusji i warsztatów dostępnościowych. W tym roku otwarcie transmitowane będzie do kin w Warszawie, Lublinie, Gdańsku i Szczecinie. Bilety w sprzedaży.

Polskie dzieła z autorskimi narracjami obejrzało już tysiące widzów w całym kraju – na czele z „Wilczycą” Marka Piestraka, która powróciła na duży ekran dzięki wybitnej interpretacji **Doroty Masłowskiej**. **To zupełnie nowy sposób doświadczania kina i pierwsza taka inicjatywa w Polsce.**

Głosy narratorów wplecione są pomiędzy oryginalne dialogi. To rodzaj subiektywnego oprowadzania po filmie, interpretowania go w swobodny, często emocjonalny sposób, dzięki czemu wszyscy – także osoby z ograniczeniami wzroku czy słuchu – oglądają film oczami narratora. – *Inspiracją dla powstania festiwalu była idea dostępności, a przede wszystkim audiodeskrypcja, czyli werbalny opis tego, co dzieje się na ekranie* – mówi **Piotr Krzykwa**, pomysłodawca i dyrektor Festiwalu Korelacje, który od lat pracuje z dostępnością w filmach.

Kino z literackim komentarzem

W tym roku narracje do filmów napisali i nagrali: raper **Adam „Łona” Zieliński**, aktorka, wokalistka i ilustratorka **Matylda Damińska**, pisarka i aktywistka **Sylwia Chutnik**, autor tekstów i lider zespołu Hurt **Maciej Kurowicki**, poetka i prozaiczka **Małgorzata Lebda** oraz reżyser i scenarzysta **Bartek Kędzierski**. Ich oczami obejrzymy „Kłatwę Doliny Węży” w reż. Marka Piestraka, „Rejs” w reż. Marka Piwowskiego, „Seksmisję” w reż. Juliusza Machulskiego, filmy dokumentalne **Władysława Ślesickiego**, „Słoneczny zegar” Andrzeja Kondratiuka oraz „Porno” w reż. Marka Koterskiego w interpretacji **Czesia, Marcela i Pułkownika** – bohaterów serialu „Włatcy Móch”. To tytuły, które mają dziś status kultowych, a pochodzące z nich dialogi na stałe wpisały się w popkulturę. – *„Rejs” od dziecka był przeze mnie najczęściej cytowanym filmem. Myślę, że kaseeta VHS w pewnym momencie odmówiła dalszej eksploatacji i zażądała odszkodowania za wyzysk. Mam spory sentyment do filmów z udziałem Maklakiewicza, Himilsbacha i metody castingowej opartej na „prawdziwkach”* – mówi **Matylda Damińska**.

Autorskie komentarze umożliwiają odczytanie filmowych dzieł na nowo, przez pryzmat współczesnej kultury i innych już standardów, często z dystansem i dawką nostalgii, a przede wszystkim przez osobistą soczewkę zaproszonych gości, do których należy wybór tytułu. – *Wychowałam się na wsi w Beskidzie Sądeckim, a Ślesicki nakręcił tam w okolicach ważny dla mnie film „Chyłę pola”, który jest filmem głęboko humanistycznym, a przy tym mówią tam żywy, krajobraz, prości ludzie. Do*

ostatnich z moich książek wykorzystałam też ten tytuł, czyniąc go drugim członem i tak wydałam książkę poetycką „Dunaj. Chyłę pola”, która poprzez organiczność, krajobraz, to co proste, a fundamentalne rozmawia z dokumentem Ślesickiego. Pozostałe dwa tytuły wybrałam w trosce o to, żeby stworzyć tryptyk, który ukaże ludzką pracę, jej trud, siłę, marzenia, codzienność, która teraz po latach wydaje się być czymś egzotycznym, za czym można nawet zatęsknić – opowiada **Małgorzata Lebda**.

Piestrak i Łona na otwarcie festiwalu. Seanse w pięciu miastach

O filmie otwarcia tegorocznego festiwalu Łona mówi, że „to najbardziej strzelisty akt kina przygodowego z krajów demokracji ludowej”. **„Klątwa Doliny Węży”** ucieszy fanów Marka Piestraka, którego określa się jako jednego z najciekawszych twórców rodzimej kinematografii. W latach 80. jego filmy gromadziły milionową publiczność, a dziś powracają na wielki ekran, między innymi dzięki towarzyszącym im narracjom. Po projekcji odbędzie się dyskusja z udziałem Łony, reżysera Marka Piestraka, dyrektora Festiwalu Korelacje Piotra Krzykwy oraz Roberta Więckowskiego, wiceprezesa Fundacji Kultury Bez Barier. – *Świetnie się bawiłem przy pisaniu narracji do tego filmu. To się wydawało początkowo igraszką — ot, niewinnym zadankiem na parę dni, a zamieniło się w wielotygodniowy bój, w którym balansowałem między dodawaniem czegoś od siebie a elementarną integralnością oryginalnego dzieła. W pewnym momencie czułem się jakbym montował ten film, poznałem każdą scenę „Klątwy” na wylot, mogę „Klątwę” opowiadać ujęcie po ujęciu, i jest to wiedza, umówmy się, bezcenna* – komentuje **Łona**.

Inauguracja festiwalu transmitowana będzie z Wrocławia do kina Luna w Warszawie, Centrum Kultury w Lublinie (jako część Lubelskiego Festiwalu Filmowego), kina Spektrum w Gdańsku i do kina Pionier 1907 w Szczecinie, rodzinnym mieście Łony.

Na duży ekran powrócą również trzy zeszłoroczne tytuły. **Artur Andrus** oprowadzi po dziele **„Chudy i inni”** w reż. **Henryka Kluby** – poetyckiej balladzie o robotnikach-awanturkach z kompozycjami Wojciecha Kilara i głosem Zdzisławy Sośnickiej, a **Michał Witkowski** opowie **„Dług”** w reż. **Krzysztofa Krauzego** – jedno z najważniejszych polskich dzieł filmowych okresu transformacji. Zobaczymy też **„To tylko Rock”** w reż. **Pawła Karpińskiego** z narracją **Doroty Masłowskiej**. W filmie występują ikony rodzimej sceny muzycznej, takie jak Lady Pank, Dezerter czy Oddział Zamknięty.

- **„Klątwa Doliny Węży”**, reż. Marek Piestruk (1987 r.)
autorska narracja: **Łona** | premiera, gala otwarcia
- **„Seksmisja”**, reż. Juliusz Machulski (1983 r.)
autorska narracja: **Maciej Kurowicki** | premiera
- **„Rejs”**, reż. Marek Piwowski (1970 r.)
autorska narracja: **Matylda Damińska** | premiera
- **„Słoneczny zegar”**, reż. Andrzej Kondratiuk (1997 r.)
autorska narracja: **Sylwia Chutnik** | premiera
- **„Chyłę pola”** (1970 r.), **„Rodzina człowiecza”** (1966 r.), **„Opowieść o drodze”** (1958 r.), reż. Władysław Ślesicki
autorska narracja: **Małgorzata Lebda** | premiera

- **„Porno”**, reż. Marek Koterski (1989 r.)
autorska narracja: **Bartek Kędzierski** | premiera
- **„To tylko Rock”**, reż. Paweł Karpiński (1983)
autorska narracja: **Dorota Masłowska**
- **„Dług”**, reż. Krzysztof Krauze (1999)
autorska narracja: **Michał Witkowski**
- **„Chudy i inni”**, reż. Henryk Kluba (1966)
autorska narracja: **Artur Andrus**

Trwa sprzedaż biletów. Przez strony www.dcf.wroclaw.pl i www.korelacje.org.pl oraz w kasach kina DCF można zakupić je w cenie 35 zł (normalny), 25 zł (ulgowy), 20 zł (przy zakupie minimum 3 biletów) i 1 zł (dla asystenta osoby z niepełnosprawnością).

Animacje z narracjami i dyskoteka dla festiwalowiczów

Seanse premierowe poprzedzone będą animacjami z autorskimi narracjami m.in. **Darii ze Śląska**, **Beaty Kwiatkowskiej**, **Konrada Imieli** czy **Tomka Tryzny**, które powstały we współpracy z **Kinomuralem** – festiwalem sztuki nowych mediów i prezentowane były we wrześniu na ścianach wrocławskiego Nadodrza w ramach projektu „Złanocka”. Z kolei po seansach zaplanowane są spotkania z autorami narracji oraz zaproszonymi gośćmi. Zgodnie z festiwalową tradycją nie zabraknie odskoczni od filmów – 21 listopada w **Concordia Design** odbędzie się wyjątkowa dyskoteka. W rolę DJ-ów na jedną noc wcielą się **Sylwia Chutnik** i **Maciej Kurowicki**. Wstęp z biletem na dowolny seans festiwalu.

Festiwal dostępny w całej Polsce

Festiwal Korelacje jest wydarzeniem w pełni dostępnym. Narracje w filmach prezentowane są w formie nagrań głosowych oraz napisów SDH (dla niesłyszących). Dodatkowo na polski język migowy (PJM) tłumaczone są spotkania po seansach oraz kilka piosenek festiwalowej dyskoteki. Z kolei 22 listopada, po filmie „Rejs”, odbędzie się spotkanie wokół dostępności, m.in. z udziałem Łukasza Kowalskiego, komika z wadą słuchu, a także warsztaty, które w praktyczny sposób pozwolą wyobrazić sobie, jak bardzo zmienia się świat, gdy zmienia się sposób, w jaki można z niego korzystać. Wydarzenia organizowane są we współpracy z Biurem Wrocław bez barier Urzędu Miejskiego we Wrocławiu i w partnerstwie z Fundacją Katarynka. Wstęp wolny.

Po festiwalu wybrane produkcje trafią na platformę Adapter.pl – pierwszy w Polsce portal VOD z filmami dostosowanymi dla widzów z dysfunkcją wzroku i słuchu i na platformę **35mm.online**, a na początku 2026 roku do dystrybucji w **Sieci Kin Studyjnych**.

Prezentowane na festiwalu filmy pochodzą z zasobów Wytwórni Filmów Fabularnych i Dokumentalnych w Warszawie. Projekt dofinansowany przez Polski Instytut Sztuki Filmowej. Organizatorami Festiwalu Korelacje są Kineskop oraz Dolnośląskie Centrum Filmowe.

Zwiastun filmu „Rejs” z narracją Matyldy Damięckiej:

<https://www.youtube.com/watch?v=ILGKgHyKj8g>

Zwiastun „Kłątwy Doliny Węży” z narracją Łony: <https://www.youtube.com/watch?v=Xs1NV5p3Osc>

Więcej informacji: www.korelacje.org.pl i www.dcf.wroclaw.pl